De vertrouwensinspecteur voor de kinderopvang

Merk je dat er in of rond een kinderopvang (ernstige) problemen voordoen? Ouders, beroepskrachten, houders, gastouders, aandachtfunctionarissen en andere betrokkenen in de kinderopvang kunnen dan contact opnemen met de vertrouwensinspecteurs.

Hoe neem je contact op met de vertrouwensinspecteur?

De vertrouwensinspecteurs zijn alle werkdagen tijdens kantooruren (08.00-17.00 uur) bereikbaar op het nummer: 0900 111 3 111. (lokaal tarief, € 0,28 per minuut, met een starttarief van € 0,0951). Je kunt ook anoniem contact opnemen met de vertrouwensinspecteurs. De vertrouwensinspecteur heeft een bijzondere geheimhoudingsplicht zodat gevoelige zaken besproken kunnen worden.

Wanneer neem je contact op met de vertrouwensinspecteur?

Seksueel misbruik

Wanneer je als houder kennis hebt van een situatie waarin mogelijk sprake is van seksueel misbruik door een met taken belaste persoon* jegens een kind, ben je verplicht contact op te nemen met de vertrouwensinspecteurs. De vertrouwensinspecteurs luistert naar je, adviseert en wijst in indien nodig door naar de zedenpolitie.

*Een met taken belast persoon is bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker, een gastouder, huisgenoot of stagiair.

Ouders kunnen de vertrouwensinspecteurs om advies vragen als zij vermoedens hebben dat iemand in de kinderopvang hun kind seksueel misbruikt

Wat verstaan we onder een seksueel misdrijf?

We verwijzen voor het begrip 'Seksueel misdrijf' (voorheen een zedenmisdrijf) naar het Wetboek van Strafrecht (Titel XIV: Seksuele misdrijven). Je kunt hierbij denken aan: een leraar die een seksuele relatie met een minderjarige leerling heeft, een leraar (of een andere met taken belast persoon zoals een conciërge of onderwijsassistent) die leerlingen op een ongepaste wijze aanraakt of een leraar die een leerling via sms'jes benadert met de intentie om seksueel contact te leggen ('grooming'). Dit zijn allemaal strafbare feiten.

Per 1 juli 2024 vallen er meer vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag onder het begrip seksueel misdrijf. Met deze wijziging zijn naast seksueel misbruik, ook vormen van seksuele intimidatie in het openbaar strafbaar gesteld.

Wet seksuele misdrijven is van kracht

Per 1 juli 2024 geldt de nieuwe Wet seksuele misdrijven. Hiermee zijn slachtoffers van seksueel geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag strafrechtelijk beter beschermd. Ook in het onderwijs kunnen jongeren te maken krijgen met seksuele misdrijven.

Er is meer strafbaar en bewijslast vervalt

In de nieuwe Wet seksuele misdrijven zijn meer vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag strafbaar. Verder zijn de straffen verhoogd. Voor aanranding en verkrachting is bewijs dat

dit onder dwang plaatsvond niet meer noodzakelijk. Ook seksuele intimidatie in de openbare ruimte is zowel offline als online vanaf nu strafbaar. Hetzelfde geldt voor sexchatting.

Het is strafbaar als:

- je seksueel contact doorzet, terwijl er duidelijke signalen zijn dat de ander geen seks wil
- je iemand op intimiderende wijze seksueel benadert. Op straat, op openbare sites of sociale media. Of het strafbaar is, hangt onder andere af van de inhoud van de seksuele benadering. Maar ook van de duur, frequentie, omgeving en situatie.
- je een kind onder de 16 jaar of een kind van 16 of 17 jaar in een kwetsbare positie seksueel benadert. Dus ook al voordat er een voorstel is gedaan voor een ontmoeting voor seksuele doeleinden. De politie kan hierdoor sneller optreden om seksueel misbruik van kinderen te voorkomen.

De wet drukt simpel gezegd uit wat we allemaal vinden: seks moet gewenst zijn. Check daarom altijd of de ander ook seks wil door te letten op wat diegene verbaal, maar ook non-verbaal aangeeft. Kijk bijvoorbeeld naar expliciet verbaal of fysiek afhoudend gedrag, zoals 'nee' zeggen, huilen, wegduwen. Of non-verbale signalen of een passieve opstelling, zoals wegdraaien, niet bewegen, stilhouden, bevriezen of verstijven.

Seksuele intimidatie

Bij seksuele intimidatie gaat het om opmerkingen, gebaren en handelingen die seksueel getint zijn en die iemand als ongewenst ervaart. Het kan gaan om verbaal en non-verbaal gedrag en om fysiek contact, waardoor de waardigheid van een persoon wordt aangetast. Je kunt contact opnemen met de vertrouwensinspecteurs wanneer er in de kinderopvang (mogelijk) sprake is van seksuele intimidatie door een met taken belast persoon* richting een kind. De vertrouwensinspecteurs luistert en adviseert.

*Een met taken belast persoon is bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker, een gastouder, huisgenoot of stagiair.

Mishandeling

Wanneer je als houder kennis hebt van een situatie waarin mogelijk sprake is van mishandeling door een met taken belast persoon* jegens een kind, ben je verplicht contact opnemen met de vertrouwensinspecteurs. De vertrouwensinspecteurs luistert naar je, adviseert en wijst in indien nodig door naar de politie.

Ouders kunnen de vertrouwensinspecteurs om advies vragen als zij vermoedens hebben dat iemand in de kinderopvang hun kind seksueel misbruikt

*Een met taken belast persoon is bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker, een gastouder, huisgenoot of stagiair.

Psychisch en fysiek geweld

De kinderopvang moet een veilige plek zijn. Toch kan er iets gebeuren waardoor uw kind zich niet (meer) veilig voelt, bijvoorbeeld door psychisch of fysiek geweld. Dan is het goed om te weten wat je kunt doen en bij wie je terecht kunt.

In eerste instantie kunnen ouders terecht bij de manager of de kinderopvanghouder. Je kunt ook een klacht indienen. Als je er met de houder niet uitkomt, kun je contact opnemen met de vertrouwensinspecteurs. Zij luisteren, geven informatie en adviseren over uw mogelijkheden.

Houders kunnen voor extra ondersteuning terecht bij hun brancheorganisatie en ouders kunnen terecht bij <u>Boink</u>.

Wat kan de vertrouwensinspecteur voor je betekenen?

De vertrouwensinspecteur adviseert houders, medewerkers, gastouders en ouders als zij aanwijzingen hebben dat een medewerker, of andere aanwezige persoon in de kinderopvang mogelijk één van psychisch en fysiek geweld, mishandeling, seksuele intimidatie en seksueel misbruik tegen een kind gebruikt.

Voor ouders

Ouders kunnen de vertrouwensinspecteur raadplegen wanneer zij een vermoeden hebben van seksueel misbruik, seksuele intimidatie en/of geweld tegen kinderen in kinderdagverblijf, de buitenschoolse opvang of bij de gastouder. De vertrouwensinspecteur luistert en informeert. Zo nodig adviseert de vertrouwensinspecteur, bijvoorbeeld over een traject naar het indienen van een formele klacht of het doen van aangifte. De vertrouwensinspecteur zoekt niet uit wat er gebeurd is (waarheidsvinding). De vertrouwensinspecteur kan ook niet zelf zorgen voor een oplossing, maar wel helpen om een oplossing te bereiken.

Voor medewerkers in de kinderopvang en houders

Medewerkers in de kinderopvang die een vermoeden hebben van seksueel misbruik, seksuele intimidatie of een vermoeden hebben van mishandeling tegen kinderen tijdens de opvang, moeten dit melden bij de houder. Houders zijn verplicht met de vertrouwensinspecteurs te overleggen, zodra zij weten van mogelijke mishandeling of seksueel misbruik door een met taken belast persoon richting een opgevangen kind. We noemen dit overlegplicht.

Overlegplicht

Als een bevoegd gezag van een school (het schoolbestuur) of instelling op welke wijze dan ook bekend is met een mogelijk seksueel misdrijf - met de kenmerken zoals eerder beschreven- dan moet zij direct in overleg treden met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. We noemen dit de overlegplicht.